

Türk vatandaşlığı kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı: 4 haziran 1928 - Sayı : 904)

No.
1312

Birinci fasıl

Aslı ve müktesep vatandaşlık

Ana ve baba itibarı ve doğduğu yer itibarı

BİRİNCİ MADDE — Bir Türk baba veya ananın Türkiyede veya ecnebi memlekette doğan çocukları Türk vatandaşdır.

İKİNCİ MADDE — Aşağıdaki çocuklar Türk vatandaşdır:

A - Türkiyede doğupta anası babası belli olmıyan,

B - Türkiyede doğupta anası ve babası veya bunlardan birisi vatansız olan,

C - Türkiyede veya ecnebi memlekette evlilik haricinde Türk anadan doğan veya Türk babadan olan.

Türkiyede doğan ecnebi çocuklar

ÜÇÜNCÜ MADDE — Ecnebi ana ve babadan Türkiyede doğmuş olupta Türkiyede mukim bulunanlar Türk kanununa tevfikân sını rüşte vusullerinden itibaren üç sene zarfında Türk vatandaşlığını talep ve İcra Vekilleri Heyeti kararile iktisap edebilirler.

Türkiyede doğan ecnebielerin çocukları

DÖRDÜNCÜ MADDE — 1 kânunusani 1929 tarihinden itibaren Türkiyede doğan ecnebinin Türkiyede doğan çocuğu Türktür. Bu gibilerin Türk kanununa göre sını rüşte vardıktan sonra altı ay içinde ana veya babalarının tabiiyetlerini ihtiyar edebilirler. Bu takdirde haklarında dokuzuncu madde tatbik olunur.

Ecnebi sefir ve sefaret memur ve atışelerile mensup oldukları devlet tabiiyetini haiz olan meslekten yetişme konsolos ve konsolosluk memurlarının çocukları bu madde hükmünden müstesnadır.

Müktesep vatandaşlık

BEŞİNCİ MADDE — Türkiyede alettevali beş sene ikamet eden ve memleketi kanununa göre reşit olan bir ecnebi Türk vatandaşlığını talep ve İcra Vekilleri Heyeti kararile iktisap edebilir.

Küçükler babalarına veya dul analarına tebean Türk vatandaşı olurlar.

Fevkalâde verilecek vatandaşlık

ALTINCI MADDE — Yukarıki maddede yazılı ikamet şartını ifa etmemiş olan ecnebieler, istisnâî müsaadeye lâyık görüldükleri takdirde İcra Vekilleri Heyeti kararile fevkalâde olarak vatandaşlığa kabul edilebilirler.

İkinci fasıl

Vatandaşlıktan çıkmak, vatandaşlıktan ıskat ve hükümleri

Vatandaşlıktan çıkmak

YEDİNCİ MADDE — Türk vatandaşlığından çıkmak müsaadei mahsusa istih-salinc mütevakkıftır. İşbu müsaade vatandaşlıktan çıkacak olan kimsenin Dahili-ye vekâletine müracaatı ve İera Vekilleri Heyetinin kararile istihsal olunabilir. As-kerî hizmeti muvazzafasını ifa etmiyenlere bu müsaade verilemez.

İkametgâh ve merkezi muameleyi nakil ve tasfiye

SEKİZİNCİ MADDE — Ecnebi tabiiyetine girmek için Türkiyeden müsaadei mahsusa istihsal etmiş olan Türkler bu müsaade tarihinden itibaren bir sene zarfında Türkiyeyi terke ve ikametgâh ve merkez muamelelerini Türkiye haricine nakle ve mallarını tasfiyeye mecburdurlar. Bu müddet içinde Türkiyeyi terk ve mallarını tasfiye eylememiş olanlar hudut haricine çıkarılarak tasfiye muamelesi hükûmetçe yapılır. Bu gibilerden Türkiyeye avdet etmek isteyenlere, müracaat vaki olan şeh-benderliklerin raporu üzerine, bir defaya mahsus olmak ve üç ayı tecavüz etmemek üzere İera Vekilleri Heyetince müsaade olunabilir.

Vatandaşlıktan ıskat sebepleri

DOKUZUNCU MADDE — Müsaadeimahsusa istihsal etmeksizin ecnebi tabii-yetine kendi arzusile giren veya ecnebi bir devlet ordusunda bilihtiyar hizmeti askeriye ifa eden Türkler İera Vekilleri Heyetinin kararile vatandaşlıktan ıskat edilebilir.

ONUNCU MADDE — Ecnebi bir devletin askerlikten gayri bir hizmetini der-uhte etmiş olanlardan kabul ettiği hizmetin tayin olunacak müddet zarfında terki için Türkiyede buldukları mahal hükûmetleri ve ecnebi memleketinde Türk elçi-lik veya şehbenderhaneleri vasitasile verilecek emre imtisal etmiyen veya Türkiye ile muharip olan bir devletin hizmetinde bilâ mezuniyet devam eden Türkler vatandaş-lıktan ıskat olunabilirler.

Türkiyenin seferberlik ilân ettiği zamanda mecburî askerî hizmetlerini ifa için vesaiti lâzime ile vaki olacak resmî davete bilâ mazeret icabet eylemiyenlerden ve mürettep kıtalarına sevkleri esnasında veya bir kıtaya iltihaktan sonra firarla ka-nunî mehil zarfında avdet etmiyenlerden memaliki ecnebiyeye kaçtıkları anlaşıl-mışta hilâfını isbat edemiyen ve mezuniyet ve tebdilhava veya memuriyet suretile Türkiye haricine azimet ettikleri halde müddet hitamında bilâ mazeret avdet etmi-yerek firarî hükümünde kalan rütebi askeriye eshabile mensubin ve mükellefini as-keriye veyahut ecnebi bir memlekette mukim oldukları halde beş seneden fazla bir müddet Türk şehbenderhanelerinde kendilerini tescil ettirmemiş olan Türkleri hükûmet isterse vatandaşlıktan ıskat eder.

Muktesep vatandaşlığın ıskatı

ON BİRİNCİ MADDE — Türk vatandaşlığına kabul edilmiş olan sabık ecne-bilerden:

A - Türkiye Cümhuriyetinin dahilî ve haricî emniyetine mugayir efal ve hare-kâta tesaddi edenler,

B - Askerlik hakkındaki kanunların emrettiği mükellefiyetleri ifa etmeyenler, İcra Vekilleri Heyeti kararile Türk vatandaşlığından iskat olunabilirler.

Avdet memnuiyeti, tasfiye

ON İKİNCİ MADDE — Vatandaşlıktan iskat edilenler memleket dahilinde buldukları takdirde Türkiye haricine çıkarılırlar. aelûmum vatandaşlıktan iskat edilenlerin Türkiyeye avdetleri memnudur. Bunların malları hükûmetçe tasfiye olunur.

Üçüncü fasıl

Evlenmenin vatandaşlığa tesiri ve rücu

Evlenme ve rücu

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Türklerle evlenen ecnebi kadınlar Türk vatandaşı olurlar. Ecnebiyle evlenen Türk kadınları Türk kalırlar. Ecnebi bir kadının bir Türk ile evlenmesi ecnebi kocasından evvelce olan çocuklarının tabiiyetine tesir etmez. Ancak babaları sağ değilse küçüklerin tabiiyeti analarına tabi olur.

Evlenme ile tabiiyeti değişmiş olan sabık ecnebi kadınlar Türk kocalarından her hangi bir sebeple evlilik halinin zevalile ayrıldıkları tarihten itibaren üç sene zarfında tabiiyeti asliyelerine rücu hakkını haizdirler. Şukadar ki ecnebiliğe avdet etmek istiyen kadının Türk babadan çocuğu mevcut değilse ikametgûhını ecnebi memlekete nakletmesi şarttır.

Vatandaşlığın tekrar iktisabı

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Hükûmetin müsaadei mahsusasile ecnebi bir devlet tabiiyetine giren Türkler müracaat ettikleri takdirde ikamet şartına tabi olmaksızın İcra Vekilleri Heyeti kararile tekrar Türk vatandaşlığını iktisap edebilirler. Müsaade ile ecnebi tabiiyetine girenlerin ve vatandaşlıktan işbu kanun mucibince iskat edilmiş olanların evlâtları ikamet şartına tabi olmaksızın Türk vatandaşlığını talep ve İcra Vekilleri Heyeti kararile iktisap edebilirler.

ON BEŞİNCİ MADDE — 23 mayıs 1927 tarih ve 1041 numaralı kanun alıkâmı müstesna olmak üzere işbu kanuna mugayir bileümle ahkâm mülgadır.

ON ALTINCI MADDE — İşbu kanun 1929 kânunusanisinin birinci gününden itibaren meriyülicra olacaktır.

ON YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

22

28 mayıs 1928

Cümhuriyet Riyasetine tebliği : 24 - 5 - 1928 tarih ve 2/17 numaralı tezkere ile
Berayı neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müş'ir Cümhuriyet Riyasetinden mevru tezkerenin tarih ve numarası : 28 - 5 - 1928 ve 4/301
Müzakerati ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfası : Cilt Sayfa
: 1 216
: 4 181,204,287:288,320:321
İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların numarası : 1041 262-263